

S^E COMMENTARIORVM

IOANNIS NABASCVESII IN CANONES

Mesuæ index triplici numero compositus. Quorum primus, foliū; alter, faciem; tertius, lineam significat. Si tertium subsequatur alius numerus interiecta cōiunctione, & solusque sit; linea eiusdem folij & faciei demonstrabit: si duplex, rursus faciem lineamque ostendet; si triplex, folium, faciem, lineamque, ut prius indicabit.

A

A cacia vera.	65. 2. 45.	Amari temperamentum.	15. 1. 15.
Accidentia excitata purgationis tēpore que sint, & quo modo corrigātur.	55. 1. 21.	Amari saporis origo.	15. 1. 16.
Acer calidissimus saporum.	15. 2. 55.	Amarū à calore & siccitate semper est.	15. 1. 20.
Acidi effectus.	17. 2. 51.	Amarus sapor an sit quādoq; à frigore.	15. 1. 48.
Acidus sapor non est duplex.	17. 2. 25.	Amari effectus.	15. 1. 48.
Acidi vsus.	45. 1. 1.	Amarū tū per se tū per accidēs siccare.	15. 1. 48.
Acidum quo modo sedat morsum.	45. 1. 11.	Amarum sitim excitat.	15. 2. 22.
Acre quem vsum præstet medicamentis commixtum.	45. 2. 11.	Amarum orificia venarum aperire.	15. 2. 5.
Acris saporis effectus.	14. 2. 16.	Amara crassarum sunt partium.	15. 2. 7.
Acris saporis substantia.	14. 2. 24.	Amara acria dicuntur.	15. 2. 8.
Acris sapor calidissimus.	14. 2. 26.	Amara mordent.	15. 2. 9.
Acria non omnia sitim excitant.	14. 2. 57.	Amarum quibus medicamentis commode miscetur.	45. 2. 41.
Acria quo modo dicātur interdū crassa.	14. 2. 28.	Amarus sapor non est duplex.	17. 2. 25.
Actiones medicamentorum meliores qua ratione sunt.	40. 2. 21.	Amara siccissima sunt.	15. 2. 15.
Actio rerū propria à forma est.	4. 6. 16. & 21.	Amara inimica stomacho.	44. 1. 14.
Acute trahentia.	34. 1. 29.	Amarum à putredine vindicat.	44. 1. 20.
Aestuatio quid sit.	58. 2. 28.	Ambra cor roboret.	36. 2. 20.
Aegyptus medicamentis celebris.	22. 2. 4.	An medicamentis alijs ab attrahentibus vis alia à manifesta insit.	8. 2. 37.
Aegipti & flori sanguis miseri nō potest.	57. 1. 8.	Animus quietus quando dicitur esse.	70. 2. 30.
Aér cubiculi in quo, qui purgatur residet, qualis debeat esse.	71. 1. 38.	Antiquum.	20. 1. 18.
Aéris constitutio ad purgationē eligēdam.	34. 2. 1.	Anxietudo quid sit.	58. 2. 28.
Alcubugi.	78. 1. 18.	Aquam rufam trahentia.	32. 1. 2.
Alexiteria.	24. 2. 52.	Aqueus priuatio saporū potius q̄ sapor est.	15. 1. 56.
Alexiterium trifarium iuuat.	47. 2. 5.	Arabibus quid est familiare.	1. 2. 51.
Alephanjin.	67. 1. 25.	Arabibus multa esse referēda accepta.	29. 1. 11.
Alij tum Greci, tum Latini, tum Arabes de medicamentorum delectu scripserant.	2. 2. 35.	Arabibus cū Grēci nō p̄fus cōuenire.	38. 1. 6.
Alieni à medicamento purgante quare yacuentur humores.	24. 2. 1.	Aristotelis expositio.	4. 1. 16.
Alhofos.	10. 2. 25.	Aromatica quare miscentur medicamentis purgantibus.	15. 2. 24.
Alōē.	10. 1. 58. & 58. 1. 42. & 52. 2. 7.	Ars medicamentorum malitiām quot modis reprimit.	48. 2. 29.
Amari effectus.	15. 1. 6.	Ars medica physiologiae subordinata est.	4. 2. 25.
Amari substantia.	15. 1. 11.	Ars naturē imitatrix.	56. 1. 40.
Amara crassoris substantiæ quam acria, tenuioris quam astringentia sunt.	15. 1. 12.	Arthritica.	34. 1. 25. & 41. 2. 26.
Amari impressio.	15. 1. 14.	Asperi iudicia.	15. 1. 14.
		Asperum quid.	15. 1. 20.
		Asperitas siccitatis soboles.	15. 1. 25.
		Asplenum.	42. 1. 15.

Affatio quid, & quos usus preſtet. 51. 1. 13.
 Aſtrigentibus catharticis aliam inefſe vim ab aſtri
 etoria. 8. 2. 41.
 Aſtrigens virtus purganti coniuncta purgationem
 iuuat. 9. 2. 48. & 9. 1. 27.
 Aſtrorum congreſſus, ortus & occasus an debeant
 obſeruari ad purgationem. 56. 1. 40.
 Aſtrigentia ſuapte natura aliū aſtrigunt. 8. 2. 48.
 Audibilium qualitatū quare nulla fit méto. 7. 2. 25.
 Auditus an poſſit iudicare ea qua diuerſi generis
 ſunt. 7. 2. 35.
 Augenda medicamentorum imbecilla virtus & quo
 pacto. 37. 2. 27.
 Auſter & Aquilo qua ratione interim iſtant ven
 trem, interim laxent. 63. 2. 7.
 Aureus apud meſuem. 74. 1. 30.
 Auenzoar. 3. 2. 40. & 4. 1. 29.
 Auerrōē taxatur. 15. 1. 18.

B.

B Alneum purgatis quando conuenit, & quando
 non. 69. 1. 39.
 Balnei partes quinque, & quid singula valeant.
 efficer. 68. 1. 39.
 Balsamum. 22. 2. 6.
 Barba hircina. 65. 2. 45.
 Ben. 28. 2. 24.
 Benigna medicamenta fugienda ſunt interdum. 7.
 1. 48. & 36. 1. 29.
 Bezoardica. 24. 2. 35.
 Bilis flaua. 26. 1. 5.
 Bucur. 42. 1. 4.
 Buchor marien. 42. 1. 14.
 Buthūr. 42. 1. 5.

C

C Alidum mordet, & quomodo. 11. 2. 1.
 Calida medicamēta incolūora frigidis. 12. 1. 20.
 Calidum ad vitam dicit, & per accidens ſui in
 teritus cauſa eſt. 12. 1. 33.
 Calidi medicamenti effectus. 11. 1. 5.
 Calor trahit. 5. 1. 8. & 31.
 Calor purgatricem vim iuuat. 4. 2. 7.
 Calor noſter purgationis cauſa. 5. 2. 28.
 Calor noſter natiuus principium ſine quo. 5. 2. 37.
 Caloris primus effectus. 11. 1. 36.
 Calor per accidens ſiccāt. 11. 2. 6. & 15. 1. 49.
 Calor natiuus actionem medicamenti limitat. 24.
 1. 15. idem inchoat & dirigit actionem
 eiusdem. 15.
 Calor natiuus ſimilis quodāmodo cœleſti. 25. 1. 5.
 Canicula. 34. 2. 31.
 Canis. 34. 2. 31.
 Canicularē dies. 34. 2. 33.

Kāvōv quid, 16. 2. 39.
 Caput vacuantia. 33. 2. 33.
 Cardiacum medicamentum quadruplex. 39. 2. 45.
 Caſtorium. 14. 1. 4.
 Cauſa occulta quid eſt Auerrōē. 3. 2. 37.
 Cauſe occulta effectus ſenſibus & experientia cognoscitur, quibus, quātū, & quādo deus vult. 3. 2. 39.
 Cauſe occulta inexplicabiles ſunt. 4. 2. 27.
 Cauſa q̄ copulit autorē ad ſcribēdū. 1. 1. 19. et 2. 30.
 Cephalica medicamenta. 41. 1. 47.
 Cherua. 28. 2. 34.
 Cefianum. 62. 1. 46.
 Cefiana mala. 80. 2. 20.
 Cetrac. 24. 1. 15.
 Cibus quando exhiberi debeat, ijs qui ſumpſerunt
 pharmācum, & quando non. 56. 1. 48.
 Cnicus. 28. 2. 31.
 Coaguli vis. 66. 1. 49.
 Coctio quid eſt. 11. 1. 47.
 Coctio & coctionis differentia, uſus, & catēra,
 Cœleſtis virtus. 5. 1. 46. & 2. 31.
 Cœleſtis virtutis cauſas reddere non poſſimus. 3.
 2. 33. & 40.
 Cœlum & planetas cauſas eſſe vniuersales rerum
 inferiorum. 4. 1. 1. & 24.
 Cœleſtia inferioribus calorem, vitam, motumque
 impertiri. 4. 1. 3.
 Cœleſtis virtus ſingulis ſpeciebus ſua eſt. 4. 1. 33.
 Cœlū & cœleſtia rationē formā ſubire. 22. 2. 12.
 Cœlum & cœleſtia non eſſe cauſas particulares re
 rum inferiorum. 21. 2. 12.
 Collyrij significationes variae. 59. 2. 44.
 Color quid. 18. 2. 44.
 Coloris ſpecies variae. 19. 1. 1.
 Colocynthidis tritura. 54. 2. 13.
 Comprimēta medicamēta. 8. 2. 29. & 9. 2. 38.
 Condiſi. 28. 2. 30.
 Contraria ſe inuicem expellunt. 3. 1. 32.
 Conturbatio. 42. 2. 15.
 Corporum cœleſtium aspectus non eſt vbiq̄e ſi
 milis. 22. 2. 1.
 Corpus totum confluxile. 25. 2. 9.
 Cor in omni euacuatione eſt in primis roboran
 dum. 39. 2. 18.
 Corallium. 37. 2. 31.
 Coriandrum non eſſe frigidum. 65. 2. 1.
 Coriandrum tentare caput. 65. 2. 7.
 Correctio medicamentorum. 36. 1. 1.
 Correctio medicamentorum per id quod opponi
 tur proprietate ſua. 37. 1. 39.
 Crassum duplex. 8. 1. 30.
 Crassum omne anſit lentum. 10. 2. 3.
 Crassum & tenax, graui & denſo ferē reſpon

dent;	10. 2. 35;
Cucumer agrestis.	28. 2. 40.
Curationis ordo.	75. 1. 42.
D	
Damasus patria Mesua.	1. 1. 37;
Deiectoria quæ sint.	26. 2. 10;
Deiectorum interim fit vomitoriu, & propter quas cauſas,	26. 2. 29;
Delectus medicamentorum à sapore,	17. 2. 38;
Delectus medicamentorum quid,	2. 2. 40.
Delectus medicamentorum vtilis & necessarius est medico,	7. 2. 18.
Delectus medicamentorum comprimento purgan- tium,	9. 2. 42;
Delectus medicamentorum à qualitatibus primis du- plex,	11. 1. 19. & 12. 1. 20.
Delectus ab odore,	13. 1. 34.
Delectus à saporibus sumptus in primis commenda- tur,	14. 1. 19.
Delectus à colore.	18. 2. 36.
Delectus à tempore.	19. 1. 37.
Delectus à loco,	21. 1. 5.
Delectus à facultate.	23. 2. 36.
Delectus à propria effentia;	2. 2. 20.
Deleteria medicamenta,	24. 2. 35;
Deligendi medicamenta methodus.	7. 2. 7.
Denarius.	74. 1. 32.
Densum.	8. 2. 1.
Densum omne graue.	10. 2. 32;
Deus medicamentorum magnam copiam largitus est.	56. 1. 30.
Differentiæ à medicameti substâtia sumpta,	7. 2. 40;
Differentias tangibiles cum Mesues ad substantiam retulerit,	7. 2. 44.
Dioscorides.	2. 2. 35.
Divisio operis.	1. 1. 26.
Divisorium doctrinæ genus commendatum veteri- ribus;	1. 2. 46.
Divisio libri primi;	2. 1. 12.
Dolor trahit,	3. 1. 10.
Drachma.	74. 1. 35.
Dubitatio tollitur circa Galeni & Mesua verba,	22. 1. 5.
Dulcis saporis magna est latitudo.	16. 1. 20. & 46.
Dulcis effectus, impressio & cætera,	16. 1. 36.
Dulcis sapor solus nutrit;	16. 1. 39.
Dulce quo ab vñctuoso secernitur.	16. 1. 42.
Dulce temperamentum est,	16. 1. 45.
Dulce interim dicitur calidum, interim frigidum, in- terim temperatum,	16. 1. 45.
Dulcia exacte prōpte vertutur in bilem,	16. 2. 15;

Dulcia hepar & lienem facile obſtruūt.	16. 2. 15;
Dulce medicamentis purgantibus mixtum quē vſum præfet.	44. 2. 19.
Durum quid,	12. 2. 34.
Durities duplex;	12. 2. 40.

E

Efectus elementaris virtutis, secundæ & tertie fa- ultatis reddere possumus: cœlestis virtutis nō item,	3. 2. 33;
Effrenis actionis cauſæ,	24. 1. 47. & 50. 2. 31.
Elateria medicamenta.	42. 2. 17;
Elaterium,	15. 1. 32.
Elementa omnibus mixtis generandis & naturalibus formis introducendis materia fiunt.	3. 2. 16.
Elementa in mixtis quomodo maneāt,	3. 2. 30.
Elementaris virtus communis est omnibus mixtis,	
4. 1. 50.	
Elementaris virtus à naturali & specifica vincitur;	
4. 2. 10.	
Elephantiasis.	7. 1. 24.
Elixatio quid.	49. 1. 5.
Emollientia medicamenta;	8. 2. 35;
Error exiguus circa purgantia maximum interdum affert vitæ periculum,	
Etruria venenis abundat;	22. 2. 46.

F

Facultas naturalis vbi habet sedem.	40. 1. 47;
Febris purgationi succendentis cauſæ, & curandi ratio,	74. 2. 20.
Fermentatio;	37. 1. 26.
Flatus cauſa.	42. 2. 25.
Fœcundiora omnia in oriente, in septentrione non item,	22. 2. 26.
Fœtida;	15. 2. 44.
Fœtidorum vſus.	14. 1. 2.
Fœtida non omnia sunt naturæ nostræ contraria,	
14. 1. 3.	
Forma qualitatibus subiecti ceu instrumentis vtitur;	
5. 2. 19.	
Forma naturalis est principium efficiens motus & quietis & cætera,	3. 2. 21.
& 4. 1. 43.	
Forma in rebus naturalibus est primum & principa- lissimum agendi instrumentum.	3. 2. 25.
Formæ indiuidue effectusque particulares quomodo sese habeant ad cœlestia.	3. 2. 46;
Friabile.	10. 1. 34;

Friabile in humidis & solidis,	8. 1. 40.
Frictionis vis & species.	69. 1. 6.
Frigida quædam purgant,	4. 2. 6.
Frigidum natura sua purgationem impedit.	4. 2. 9.
Frigidum mordet, & quomodo.	12. 2. 1.
Frigidi effectus.	11. 2. 42.
Frigoris primus effectus.	11. 1. 32.
Fumi materiae ex qua resoluuntur naturam retinent.	
	76. 1. 44.

G.

G Aleni cōsiliū de ponderum notis,	68. 1. 19.
Galeni & mesiæ verba exponuntur,	22. 1. 46.
Gallia cūm absolutè pronuntiatur apud Mesue	
quænam intelligi debet.	66. 2. 4.
Glutinatio,	11. 2. 35.
Gradus qualitatum,	11. 1. 20.
Gradus in saporibus,	14. 1. 32.
Graue quid dicatur.	5. 1. 48. & 8. 1. 12.
Graua sponte feruntur deorsum,	5. 1. 38.
Gustabiles differentiæ non facile comprehenduntur	
numero.	14. 2. 8.
Gustus certissimè & tutissimè omnium saporū diffe-	
rentias dijudicat.	14. 1. 28.
Gustus solus index saporum est,	14. 1. 29.
Gustus Aristoteli tactus quidam est,	14. 1. 34.

H

H Aemagogum medicamentum perijt cum inuen-	
tore.	31. 2. 25.
Hæmagogum medicamentum deleterium po-	
tius quam purgans censemendum est.	31. 2. 17.
Hæmagogū impropriè dicitur purgare,	30. 1. 20.
Harmal.	28. 2. 36. & 42. 1. 17.
Helleborus absolute prolatus uter intelligendus,	28. 2. 29.
Hepatica.	34. 1. 20. & 41. 2. 14.
Hepar per venas mesenterij trahit chylum & excre-	
menta transmittit.	26. 1. 5.
Hermodactylus quomodo levitate & grauitate com-	
mendetur,	9. 1. 49.
Homo animantia reliqua tactu superat;	14. 1. 35.
Homo animal politicum,	26. 1. 15.
Humiditatis primus effectus.	11. 2. 34.
Humiditas primarū qualitatū imbecillima,	11. 2. 44.
Humida medicamenta nunquam attingunt quartum	
gradum,	11. 2. 46.
Humida medicamenta omnium saluberrima,	
	12. 1. 20.
Humor omniū saporū cōmuniſ materia,	14. 2. 5.
Humorum quare hi vacuantur prius, illi posterius in	

excessiuā purgatione.	24. 2. 17.
Humorum eductio bifariam fit.	25. 1. 5.
Humor qui in purgationibus vacuatur à quo moue-	
tur,	5. 1. 2.
Humor non pellitur à medicamento, sed trahitur,	
5. 1. 5.	
Humor quare non attrahit ad se medicamentum,	
5. 1. 6.	
Humores quando vacuantur commodè per vomitu,	
26. 2. 6.	
Humorum symmetria,	30. 1. 16.
Humores quo ordine vacuetur.	30. 2. 5. & 15.
Humores omnes debeant ne ante euacuationem præ	
parari.	86. 2. 15.

I.

I Acobus sylvius.	2. 1. 8. & 7. 1. 17.
& 11. 1. 39.	
Idiota quis dicitur,	7. 1. 41.
Imbecilla medicamenti virtus bifariam dicitur,	
38. 1. 22.	
Inferiora à superioribus variè affici,	4. 1. 4.
Inflatio,	42. 2. 26.
Infusio vſusque ipsius.	52. 2. 27.
Insipidi vſus,	44. 2. 39.
Insipidi effectus,	16. 2. 35.
Inscriptionis ratio.	1. 2. 38.
Institutum autoris.	1. 2. 16.
Intestinis vlcere laborantibus an liceat medicamētis	
purgantibus per inferiora vti.	86. 2. 15.
Iuuenescere corpus quomodo intelligat,	38. 1. 15.
& 59. 2. 8.	

L.

L Actuca duplice habet substantiā.	15. 1. 39.
Latitudo in saporibus,	15. 2. 34.
Lathyris,	28. 2. 33.
Læuis iudicia,	15. 1. 14.
Læue quid sit,	15. 1. 22.
Læuitas humiditatis ſoboles,	15. 1. 24.
Lenientia medicamenta,	10. 1. 25.
Leuia sponte feruntur ſurſum,	5. 1. 38.
Leue quid dicatur,	8. 1. 12.
Leuitas quid arguit,	8. 2. 33.
Leuitas caloris est nota.	9. 1. 38.
Liber ſecretorū falſo Galeno aſcriptus,	40. 2. 15.
Locos cōmunes proponit Mesues.	2. 2. 37.
Locus,	21. 1. 5.
Locus liber & non liber.	21. 1. 45.
Locus duplex,	22. 1. 39.
Lotio vſusque ipsius,	51. 2. 3.

Lubricantia medicamenta, 8. 2. 33.
 Lubricantia, 10. 1. 25.
M
 Agnes, 4. 2. 46. & 5. 1. 37.
 &. 37. 2. 34.
 Magnitudo plantis quid præstet, 22. 2. 28.
 Malefica quæ sint, 6. 2. 24.
 Maiora sequi incommoda cum medicamentū qualitate peccat, quām cum quātitate, 6. 2. 2.
 Maiorana & sampsuchus sint ne idē, 62. 1. 36.
 Mali medicamentorum effectus, 42. 2. 2.
 Manardus, 3. 2. 49. & 5. 1. 40.
 Manna græcorum, 74. 1. 19.
 Maturatio quid, 11. 1. 45.
 Medicamenta quantitate & qualitate sunt insalubria, 6. 1. 58.
 Medicamentum alterare, non prosternere debet naturam, 6. 1. 41.
 Medicamenti cuiusque iustum modum & qualitatem intelligere debet medicus, 6. 2. 15.
 Medicamenta benigna quæ sint, 6. 2. 19.
 Medicamenta toto genere maligna, 6. 2. 26.
 &. 30. &. 45.
 Medicamenta ex accidente maligna, 6. 2. 27.
 & 51. & 7. 1. 11.
 Medicamentis malignis genere interdū cogimur ut, 7. 1. 6. & quando, 7. 1. 10.
 Medicamenta quæ humiditate excremēta abundat leuiora laudantur, 8. 2. 17. & 9. 1. 45.
 Medicamenta quæ plena laudantur, 10. 1. 13.
 Medicamentum quanto vicinius temperamento, tanto salubrius: quanto remotius, tanto malignius, 12. 1. 21.
 Medicamenta quarti ordinis perniciosa & deleteria sunt, 12. 2. 4.
 Medicamenta quando eligenda sunt, 20. 1. 21.
 Medicamentorum alia recentia, alia media, alia antiqua laudantur, 19. 20. 10.
 Medicamenta quo tēpore colligēda sunt, 20. 2. 4.
 Medicamentorum duratio, 20. 2. 23.
 Medicamentorum repositiō, 20. 2. 39.
 Medicamentū motu violento vacuat, 23. 2. 40.
 Medicamentū & alimētū in quo differunt, 24. 1. 26.
 Medicamentum purgans certum humorē, non quēuis vacuat, 24. 1. 34.
 Medicamentum purgans an penetret ad humorē vacuandum, 25. 1. 19. & 2. 24.
 Medicamenta purgantia quadruplicia, 28. 2. 46.
 Medicamenta alia ab attractiuis quo modo totū corporis euacuent, 29. 1. 37.
 Medicamentum certum humorē vacuare, non eum

qui reliquos copia vincit, 29. 2. 34.
 Medicamenta post vacuatū humorē familiarem qua virtute agunt in excessiuā purgatione, 30. 2. 42.
 Medicamentorum singulis speciebus sua est virtus à forma dependens, 37. 2. 9.
 Medicamenta purgantia cūm immodicē purgāt, quo ordine humores educunt, 31. 1. 11.
 Medicationes sub cane difficiles, 24. 2. 25.
 Medicamentorum malignam virtutem quibus permittamus, 39. 1. 16.
 Medicamentorum cōmuni malignitas, 39. 1. 17. & 29.
 Medicamenta omnia dum agunt, alterant nostrum corpus, 39. 1. 29.
 Medicamentorum purgantium maxima pars veneni particeps est, 39. 1. 30.
 Medicamentorum actiones quibus meliores reddimus, 40. 2. 21.
 Medicamentum adminiculum & instrumentum naturae est, 41. 1. 4.
 Medicamenta à proprietate substantiæ medicamentorum malignitatem auferentia, 42. 1. 44.
 Medicamentum si nō vacuat, vel tardius vacuat, quare id sit, & quid agendum, 56. 2. 31.
 Medicamentum dissoluendo purgatorium, si non vacuat, quæ inuehat accidentia, & quid agendum, 58. 2. 13.
 Medicamentum si illegitimè & laboriosè vacuat, quid agendum, 60. 1. 35.
 Medicamentū quare immodicē vacuat, 62. 2. 36.
 Medicamenta ferè omnia principes partes lədūt, sed cor in primis, veneniq; participia sunt, 71. 1. 24.
 Medicamenta prop̄ omnia stomachum offendunt, 79. 2. 10.
 Medicamentum à temperamento nō esse purgans, 3. 1. 45. & 4. 2. 1. nec quia cōtrariū, 5. 1. 42. nec quia simile, 4. 2. 31. neque quia graue vel leue, 5. 1. 44. sed quia tale, 2. 2. 31. & 3. 1. 14.
 Medicamentum purgans non trahit quoniam calidū, neque fuga vacui, 3. 1. 11.
 Medicamentum ob similitudinem totius substantiæ trahere, 3. 1. 12.
 Medicamentorum purgatiū aliquot similia esse humili quē trahunt, 3. 1. 35.
 Medicamentum purgare quia tale, 2. 2. 31. & 3. 1. 18.
 Medicamentum propter cōlestē virtutem purgare, 3. 1. 49. & 3. 2. 3. & 41. & 4. 1. 36.
 Medicamentum non purgare ob temperamentum, 3. 2. 5. & 23. 2. 44.
 Medicamenta purgantia ferè similia esse qualitatibus sensibilibus humorī quem vacuāt, 4. 2. 39.

sed id non est perpetuum.	44.	
Medicamenta omnia purgantia seculo Galeni calida erant.	5. 1. 12.	
Medicamentum quare trahit ad se humorem & non trahitur ab eo.	5. 1. 9.	
Medicamenta purgativa aliquot frigida.	5. 1. 17.	
Medicamenti ad humorem trahendum certa debet esse proporcio.	5. 1. 24.	
Medicamentum valde malignum si non purgat, in corruptionem venenosamque naturam conuertitur.	5. 1. 29.	
Medicamentum si modum excedit quid soleat succedere.	5. 1. 30.	
Medicamenta ut purgent, aliunde habeat principium oportet.	5. 2. 24. &	6. 1. 40.
Medicamentum naturae est, quod instrumentum artifici.	5. 2. 45. &	41. 1. 4.
Medicamenta purgantia vim purgandi à sua natura habere.	5. 2. 49.	
Medicus necessarium hoc opus.	1. 2. 45.	
Medicus interim solus agit sine natura auxilio.	6. 1. 24.	
Medicus deprauatos naturae motus aliquando cohibet.	6. 1. 25.	
Medicus prægressam tempestatem memoria tenere debet, præsentem agnoscere, & futuram præsentire.	65. 2. 18.	
Medicus naturam imitari conetur.	70. 1. 37.	
Medicus correctionem medicamentorum cognoscere debet.	36. 1. 26.	
Medicus naturae subseruit.	40. 2. 40.	
Mesues inuocatio pia.	1. 1. 5. &	25.
Mesues natione syrus.	1. 1. 37.	
Mesues damascenus dictus.	1. 1. 37. &	2. 15.
Mesues professione medicus.	1. 2. 1.	
Mesues præstantissimus medicus.	1. 2. 1.	
Mesues euangelista medicorum vocatus.	1. 2. 2.	
Mesues Christianam vel iudaicam religionem co- luit.	1. 2. 3.	
Mesues multa ex sacris literis transtulit.	1. 2. 5.	
Mesues quo tempore floruit.	1. 2. 9.	
Mesues regia stirpe fuit.	1. 2. 11.	
Mesues ipius patris, aui, proaui, abau, nomina pro- pria.	1. 2. 12.	
Mesues ad imitationem Galeni scripsit.	1. 2. 24.	
Mesues animi liberalis ingenuique fuit.	1. 2. 37.	
Mesues quatuor medicamentorum purgativum gene ranouit.	8. 2. 24.	
Mesues morte præuentus fuit.	71. 1. 38.	
Mezereon.	17. 2. 48.	
Mixa, mixai, mixaria.	10. 1. 32.	
Mixtum omne ex quatuor elementis constat.	5. 2. 12.	
		Mixtum omne perfectum duplicum habet virtutem,
		vnam elemetarem, altera cœlestem.
Molle quid.	12. 2. 35.	
Mollities duplex.	12. 2. 40.	
Motus corporis an prouocet vomitu.	27. 1. 29.	
Motus corporis purgatis an cōueniat.	46. 1. 41.	
Multitudo quid præfet plantis.	25. 2. 9.	
Munus medici præcipuum.	6. 1. 6.	
		N
N Abet,	10. 2. 24.	
Narcoticum.	11. 2. 29.	
Naturarū familiaritate tractio fit.	3. 1. 8.	
Natura p̄prietates indidit rebus omnibus.	4. 2. 14.	
Naturæ significaciones variae.	5. 2. 17.	
Natura maximè propriè & principalissimè deforma dicitur.	5. 2. 8.	
Natura medicamenti actionem limitat,	5. 2. 39.	
dirigit iunctaque.	5. 2. 41.	
Natura morbos curat, non medicus.	6. 1. 5.	
Natura interim sola morbos curat, interim medicus cum ea operatur.	6. 1. 15.	
Natura humores noxios secesserit & expellit à se.	6. 1. 42.	
Natura plantis rusticis parens, hortensibus nouerit,	21. 2. 10.	
Natura medicamentorum motus corrigit.	24. 2. 25.	
Natura in eductione excrementorum recreatur.	24. 2. 28.	
Natura medici errores s̄ape tegit;	31. 1. 34.	
Naturalia artificialibus sunt priora.	56. 1. 39.	
Natura præses principeisque actionū est.	41. 1. 15.	
Natura est in nobis ut deus in vniuerso.	41. 1. 15.	
Natura impetum quandoque cohibere non potest,	6. 2. 44.	
Nausea quid.	11. 2. 45.	
Nicolaus leonicenus.	1. 2. 49.	
Nil quid.	10. 1. 19.	
Nitrosus sapor.	15. 2. 41.	
Nullius artificis est docere quare formæ sic agant.	4. 2. 27.	
Nutrimentum aut dulce est, aut dulci permixtum,	16. 1. 41.	
		O
O Bstrudio propriè dicta,	11. 2. 25.	
Oculos roborantia,	78. 1. 45.	
Odor bonus & malus quid præstent medicamen- tis,	15. 1. 34.	
Odor quid sit.	15. 1. 41.	
Odora omnia calida,	15. 2. 2.	
Odora quedam frigida,	15. 2. 3.	

& quomodo id sit intelligendum, ibidem
 Odorata sicca sunt. 15. 2. 15.
 Odor substantia tenuitatem arguit, 15. 2. 15.
 Odoratu non omnes substantiae mouent, 15. 2. 18.
 Odoris iudicium vniuersale tutum non est, 15. 2. 18.
 Odor in uno genere praestantia indicat, 15. 2. 20.
 Odore vacantia. 15. 2. 22.
 Odoris species. 15. 2. 25.
 Odori cum sapore maxima est affinitas, 15. 2. 25.
 Odoris duas species posuit galenus, 15. 2. 31.
 Odorata cordi sunt amicae, 71. 1. 32.
 Odor bonus quid significet. 15. 2. 34.
 Odore celerrime reficiuntur vires, 15. 2. 40.
 & 45. 1. 25.
 Odorata semina quare misceantur medicamentis purgantibus, 15. 2. 42.
 Odor foetidus, 15. 2. 46.
 Odores permixti reperiuntur, 14. 1. 5.
 Odor iucundus medicamenta reddit salubria, 45. 1. 7.
 Odoris iucundi effectus, 45. 1. 9.
 Odoratus, 7. 2. 36.
 Olfactus quo modo fit, 15. 1. 48.
 Olfactus in nobis stupidissimus, 15. 2. 20.
 Oleosus, 16. 1. 19.
 Omne mixtum duplice est dotatum virtute secundum philosophos, 3. 1. 45. & 3. 2. 25.
 Opium quare non dicitur calfacere, 15. 1. 25.
 Opus hoc necessarium, 1. 2. 14. & 45.
 Opus aliud Meus non extat, 1. 2. 15.
 Ordo qualitatum temperaturae sequentium, 7. 2. 37.
 Ordo totius operis, 1. 2. 15. & 28.
 Ordines qualitatum primarum, 11. 1. 20.
 Ordo generationis saporum, 14. 2. 10.
 Oxalis, 67. 1. 25.
 Oxyacantha, 67. 2. 8.

P.

Artitio sub divisionis nomine continetur, 2. 2. 18.
 Partes principes, 7. 1. 42.
 Particularum qualitatum quare non meminit, 4. 1. 31.
 Peccatum medico ascribendum, 6. 1. 40.
 Per se iuware, 29. 2. 2.
 Per accidens iuware, 29. 2. 5.
 Per pylorum non faciliter admittuntur excrements, 26. 1. 9.
 Petrus Apponensis, 71. 1. 39.
 Pharmacopolis necessarium hoc opus, 1. 2. 45.
 Pharmacum instrumentum naturae, 5. 2. 31.
 Pharmacopola medici minister est, 12. 2. 7.
 Pharmacopola quae latere non debet, 36. 1. 27.
 Philonium, 72. 1. 22.
 Physicus medicinae principia demonstrat, 4. 2. 26.

Picus mirandulanus, 3. 2. 48.
 Pinguis sapor, 16. 1. 19.
 Piper aquaticum, 25. 1. 14.
 Pituita gravis humor, 26. 1. 2.
 Pituita & crudus succus quomodo differunt, 38. 2. 42.
 Plantae ex terra humorem sibi conuenientem attrahunt, 21. 2. 15.
 Plantis animalibus, & metallicis arcana quedam amicitia & inimicitia est, 36. 2. 27.
 Plinius, 21. 1. 31.
 Pneumonica, 34. 1. 2.
 Peonia, 22. 2. 14. & 42. 1. 12.
 & 37. 2. 31.
 Primum & secundum theorema ad medicum et pharmacopolem pariter scribuntur: reliqua duo ad medicum potius pertinent, 2. 2. 35.
 Primae & precipuae qualitates tangibles quae sint, 8. 1. 6.
 Primi ordinis medicamenta, 11. 1. 26.
 Proloquia, 1. 1. 35.
 Proportio necessaria est ad purgationem, 24. 2. 1.
 Proportio in medicamentorum miscella seruanda est, 46. 2. 25.
 Proportione idonea medicamenta miscenda sunt, 37. 1. 21.
 Proprietatum concordia necessaria est ad exquisitam mixtionem medicinarum, 36. 2. 12.
 Purgantium medicamentorum maxima est habenda ratio, 1. 2. 20.
 Purgantia medicamenta viribus sunt predita maximis, 1. 2. 21.
 Purgantia omnia ferre calida sunt, 3. 1. 32.
 & 5. 1. 12. & 8. 2. 25.
 Purgantia frigida pauca sunt, calida multa, 4. 2. 10.
 Purgantia elementari virtute interdum adiuta foecilius & melius purgant, 3. 2. 45. & 4. 2. 7.
 Purgans medicamentum bifarium Galeno dicitur, 8. 2. 19.
 Purgantia medicamenta ferre omnia venenosa, 24.
 2. 24. & 39. 2. 27.
 Purgans medicamentum duplex est, 25. 1. 7.
 Purgatrix vis medicamentis alijs ab attrahentibus imbecilla & obscura est, 39. 1. 36.
 Purgantia quare dicantur, 50. 1. 25.
 Purgatio a toto corpore euacuat, 53. 1. 15.
 Purgantia certas corporis partes respiciunt, 53.
 1. 17. & 2. 32.
 Purgantia ventriculum & cor lardunt, 43. 1. 15.
 Purgatio quibus de causis male procedit vitio spiritus, 15. 2. 28.
 Purgari qui non debeant, 55. 2. 55.
 Purgantia si non vacuant quid agendum, 58. 2. 2.
 Putredinis mater humiditas excrements, 15. 2. 12.

Q

Q Valitates primæ;	11.	1.	15.
Quæ partes facilius, quæ difficilior vacuen-			
tur,	35.	1.	24.
Qualitas maligna siqua sit, corrigēda prius, quam me-			
dicamentum sumatur.	6.	1.	37.
Qualitates primæ in summo elemētis insunt.	3.	2.	12.
Quare duarum qualitatū tātū meminit.	4.	1.	45.
Quarti ordinis medicamenta.	11.	1.	30.
Quibus nominib⁹ quarta facultas declarēt.	3.	1.	23.
Quia tale quid significat Mesuæ.	3.	1.	19.
Quies vacuationes ferē oēs sedare potest,	7.	2.	27.

R

R Adix.	28.	2.	14.
Ramich.	67.	2.	55.
Rapa.	28.	2.	14.
Rarum omne leue.	10.	2.	32.
Rarum.	8.	2.	1.
Raued quid.	9.	2.	49.
Rhabarbarum in species propriè dictas nō partitur.	10.	1.	1.
Rhabarbarum tum attrahendo tum comprimendo			
purgat.	10.	1.	5.
Rhaphanus.	28.	2.	16.
Recens.	20.	1.	18.
Regula quid.	1.	2.	39.
Remora pīscis.	4.	2.	47.
Resolutio sub diuisione.	2.	2.	18.
Rusticos taxat.	7.	1.	33.

S

S Alindus.	54.	2.	35.
Salsi saporis impressio.	15.	2.	36.
Salsi essentia & temperies.	15.	2.	38.
Salsi saporis effectus.	15.	2.	38.
Salsus sapor quando gratus est stomacho, & quando			
ingratus.	16.	1.	2.
Salsi agendi modus.	16.	1.	10.
Salsi castigandi vis.	16.	1.	13.
Salsum quibus addit robur.	44.	1.	26.
Salubria medicamenta fugienda, nisi accedit quæ di-			
cit.	7.	1.	11.
Sanguinē, quādiu potest, natura retinet.	30.	2.	7.
Sanguinem medicamentum nullum per se educit Me-			
sue,	31.	1.	46.
per accidens aliqua medicame-			
ta educunt,	31.	2.	4.
Sanguinem medicamentum aliquod per se educere.	31.	2.	9.

Sanguis corruptus defit esse sanguis.	31.	2.	25.
Sanguinis corrupti pars tenuior in bilem flauā abit,			
crassior in atram,	31.	2.	32.
Sanguinem trifariam educunt medicamenta, sed non			
ā proprietate.	31.	2.	47.
Sanguinem natura nunquam nisi coacta relinquit,			
30.	2.	7.	
Sanguis, calor, & spiritus per somnum ad intimas cor-			
poris partes sese recipiunt.	70.	2.	34.
Sanguis draconis.	65.	2.	44.
Saporū nomina ad odores trāfferimus,	13.	2.	24.
Sapor quid est.	14.	2.	4.
Sapores singuli quibus recte & inutiliter misceantur,			
45.	1.	36.	
Saporis organum.	14.	2.	6.
Saporum generationis ordo.	14.	2.	10.
Saporum ordo in calore & frigore.	14.	2.	21.
Sapores in triplici substātia cōperiūtur,	14.	2.	49.
Saporum calidorum ordo.	15.	2.	33.
Saporū numerus nō est plane definitus.	17.	2.	4.
Sapores simplices in paucis medicamentis reperiri,			
17.	2.	7.	
Sapores quatuor mordent.	18.	2.	6.
Saporum species.	45.	1.	46.
Sapores varijs modis medicamēta iuuāt.	45.	2.	3.
Sauich.	67.	2.	11.
Scammonium.	7.	1.	13.
Scammonij propriū est lādere cor.	36.	2.	18.
Scenitai.	7.	1.	15.
Scenden.	42.	1.	6.
Scnicus.	23.	1.	11.
Sebesten.	10.	1.	31.
Secaniabin quid est.	59.	1.	9.
Secundi ordinis medicamenta.	11.	1.	28.
Segles quid est.	80.	1.	43.
Sensus ad medicamentorum delectūm quo ordine se			
habeant.	7.	2.	32.
Sensus & voluntarij motus per somnum otiantur.			
70.	2.	35.	
Siccum medicamētum quarti ordinis nullū est, quod			
non vrat.	11.	1.	32.
Siccum tertij ordinis reperitur nō vrēs.	11.	1.	33.
Siccitatis primus effectus.	11.	1.	32.
Siccitatis effectus.	11.	2.	47.
Siccitas densat & rarefacit.	12.	1.	1.
Siccitas quadruplex.	82.	1.	55.
Similitudo duplex notatur.	4.	2.	35.
Sitis quid.	83.	1.	30.
Siticulosi sunt quidam quia cor habent calidius.			
83.	1.	38.	
Sitis canifex.	11.	2.	44.
Sol ceram reddit mollē, lutum duriss.	4.	1.	5.
Solaquā celarius quam oleū diffipat,	4.	1.	5.

Solex terra aliter atque aliter affecta alios atq; alios effectus producit.	4. 1. 6.
Sol & luna caloris & frigoris caussa sunt.	4. 1. 10.
Solis accessus & recessus quid efficiat.	4. 1. 18.
Somnus vacuationes omnes immoderatas sedare potest, excepto sudore.	70. 2. 27.
Somnus purgandis quando conuenit, & quādo non.	56. 2. 11.
Somnum conciliantia.	70. 2. 34.
Splenitica.	34. 1. 16. & 41. 2. 20.
Spodium non dari per os.	65. 2. 22.
Spodij succidanum.	65. 2. 32.
Stomachica medicamenta quare miscenda purgantibus, & quæ dicantur stomachica.	40. 1. 28. & 55.
Stomachica duplia esse.	40. 1. 36.
Stomachica.	34. 1. 18.
Stomachus.	78. 2. 12.
Strobyli.	42. 1. 12.
Styptici effectus.	17. 1. 4.
Stypticum quem v̄sum p̄stet medicamentis commixtum.	45. 1. 36.
Styphon,	17. 1. 4.
Sydera quædam magnas in ære efficere mutationes.	4. 1. 15.
Syncope.	71. 1. 24.

T

T	Abulæ medicamentorum.	40. 1. 42.
Tactus,	12. 2. 24. & 7. 2. 37.	
	Tactus exquisitus in ore v̄triculi & in extremitatibus ditorū parte interna manus.	12. 2. 31.
Tamar.	18. 2. 24.	
Temperamenta nouem tantum sunt.	11. 1. 18.	
Tempus medicamentorū vires exoluunt.	19. 1. 42.	
Temperamenta in genere nouē sunt, particularia pro pecuniodum infinita.	3. 2. 14.	
Tenax,	10. 1. 35.	
Tenax in solidis & humidis reperitur.	8. 1. 40.	
Tenui duplex.	8. 1. 30.	
Tenui.	10. 1. 35.	
Tenui omne an sit friabile;	10. 2. 3.	
Tenui & friabile leui & raro ferè respondent.	10. 2. 35.	
Theophrastus.	22. 2. 3.	
Theriace medicamenta contrariam sortita naturam, proprietatem, temperiem, effectus, in se recipit,		
36. 2. 45.		
Theriace narcotica est, cùm est recens.		
Theriace quādiu dicitur esse recens.	71. 2. 24.	
Theriace quanto eget tempore ad perfectam ipsius coctionem.	71. 2. 24.	

Theriace antiqua validius fistit ventrem quādrentem,	72. 1. 17.
Theriaces probatio.	72. 1. 16.
Thoracica.	41. 2. 6.
Thus minutum,	74. 1. 18.
Terra sigillata rara est inuentu ætate nostra.	65. 2. 18.
Tereniabin,	18. 2. 25. & 38. 2. 2.
Terrea v̄sta tenuia euadunt,	15. 1. 11.
Tertij ordinis medicamenta,	11. 1. 29.
Tormina quare excitat medicamentū,	62. 2. 6.
Tortellæ de seni;	67. 2. 38.
Tractio ab inanimato quot modis fit.	3. 1. 8.
Trahentia medicamenta.	8. 2. 25.
Trâmissio à quibus partibus in quas fiat.	26. 1. 17.
Trifolium,	37. 2. 8.
Tritura quos p̄stet v̄sus, & quibus de cauſis fiat.	
53. 2. 16.	
Turbith,	38. 1. 49. & 2. 25. & 47.

V

V	Acui fuga tractio fit.	3. 1. 8.
	Vacuatio quæ per siccum fit, vomitu crebrior & naturalior est propter sex cauſas.	25. 2. 31.
	Vacuatio immodica quare est periculosa.	71. 1. 19.
	Valentiorum medicamentorum leniora grauioribus preferuntur,	8. 2. 11. & 9. 1. 40.
	paucis exceptis,	ibidem.
	Varijs nominibus idem significari.	1. 2. 49.
	Vbi physicus definit, inde incipit medicus.	4. 2. 26.
	Vena caua,	25. 2. 2.
	Vena porta,	25. 2. 4.
	Venæ in purgationibus immodicis sunt imbecillæ.	
	63. 1. 3.	
	Venæ paucissimæ sunt ad stomachum.	26. 1. 7.
	Venai mesenterij hepatici seruiunt ad trahendum chylum, & transmittenda excrementa.	26. 1. 15.
	Venæ totius corporis ab hepate habent originem,	25. 1. 47.
	Ventriculus actiones habet toti corpori communes.	78. 2. 19.
	Ventriculi partes in quibusdam actionibus habent prærogatiuam,	78. 1. 21.
	Ventriculo cum corde familiaritas & consensus,	
	82. 1. 2.	
	Ventriculus per inediam succos saniosos & excremētos attrahit.	21. 2. 29.
	Ventriculus omnibus partibus coporis copulatur,	
	25. 2. 6.	
	Ventriculus officina est prima coctiōis.	26. 1. 16.
	Ventriculus exquisito sensu & vi expultrice valida præditus est.	26. 1. 16.

Ventriculus nobilior est intestinis. 26. 1. 20.
Ventriculus in omni euacuatione roborandus est.
39. 2. 21.
Vergilius. 21. 1. 19. & 34.
Veteres medicamentorum delectum & castigationē
scriperant, sed imperfectē & fusē. 1. 1. 11. & 51.
Vicinia plantis quid præstet. 23. 1. 19.
Victus ratio omnis intra sex vel quatuor res contine-
tur. 71. 1. 26.
Vipera. 7. 1. 8. & 25.
Virtutis purgatricis inquisitio. 2. 2. 41.
Virtus medicamentorum purgantium triplex.
47. 1. 8.
Virtus medicamentorum quid est. 47. 1. 10.
Virtus rei quomodo ab uno subiecto in aliud trans-
ferri potest. 49. 2. 18.
Virtus qua à specie est in paucis admodum medica-
mentis est cognita. 37. 2. 12.
Virtus qua à specie est quare dicitur coelestis.
35. 2. 45. & 4. 1. 27.
Virtus & forma differunt. 37. 1. 15.
Visiles qualitates. 7. 2. 29.
Visus. 7. 2. 35.
Vita in corde habet arcem & principatū. 29. 2. 29.
Vita nostra à calido est in humido. 12. 1. 37.
Vita autoris. 1. 1. 36.
Vitæ principium finisque in corde est. 71. 1. 25.
Vicerū intestinorum situs quibus signis dignoscatur,

& quomodo in curatione nos gerere oporteat.
86. 1. 9.
Vnctuosi effectus, impressio, & temperamentum,
16. 1. 16. & 20.
Vnctuosus melleus & vineus dicitur. 16. 1. 19.
Vnctuosum quid præstet purgantibus mixtum.
44. 2. 4.
Vniuersalia natura priora sunt particularibus.
24. 1. 29.
Vnitas plantis quid præstet. 25. 1. 19.
Vomitus. 25. 1. 8. & 2. 46.
Vomitoria triplicia. 28. 1. 40.
Vomitorium quandoque euadit deiectorium, & pro-
pter quas cauſas. 27. 2. 1.
Vomitoria quæ sint. 26. 1. 36.

X

X Ylalōē cruda desideratur.
66. 1. 59.

Z

Zinziber.

58. 2. 25.

¶ Indicis finis. ¶